Sähköposti
Lähettäjä: "Koistinen Karin (STM)" <karin.koistinen@gov.fi>
Päiväys: 2. kesäkuuta 2026 klo 11.00.33 UTC+3
Vastaanottaja: <Sosiaali-jaterveysvaliokunta@eduskunta.fi>
Aihe: Taustatietoa HE 66/2026 vp

Lupasin eilen valiokuntaneuvos Kainulaisen kanssa keskustellessani selvittää muutamia esitykseen liittyviä seikkoja. Keskeisin näistä oli tehtävien rahoittaminen hyvinvointialueilla. Olen ollut asiasta yhteydessä valtiovarainministeriöön, ja tässä lyhyt vastaus, joka on muotoiltu yhdessä heidän kanssaan.

Hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien rahoitus katetaan rahoituslain mukaisella yleiskatteellisella rahoituksella, jossa tehtävämuutokset otetaan huomioon niiden voimaantulosta lukien. Yleiskatteellinen rahoitusmalli on laskennallinen, eikä siinä siten voi olla esimerkiksi erillistä hyvinvointialueen yksittäistä tehtävää koskevaa määräytymistekijää.

STM:n ja VM:n keskusteluissa ei tässä aikataulussa ole pystytty saavuttamaan yksimielisyyttä siitä, mahdollistaisiko rahoituslain määräytymis- tai olosuhdetekijöiden muuttaminen esimerkiksi uusia tekijöitä luomalla sen, että rahoituksessa voitaisiin tätä kautta huomioida nykyisiä alueellisia korvausmääriä. Jos tämä tulkittaisiin mahdolliseksi, tulisi rahoituslakia muuttaa.

Käytännössä keskusteluissa esiin tullut ainoa toinen tapa rahoittaa tehtävät olisi luoda Kelan järjestelmää korvaava rahoitusmalli, joka olisi yleiskatteisesta rahoituksesta erillinen. Asiasta tulisi tällöin säätää erikseen.

Kuten STM on tuonut valiokunnassa esiin, yleiskatteellisesta rahoitusmallista poikkeavaa rahoitusmallia ei pidetä tarkoituksenmukaisena uudistuksen tavoitteet huomioiden.

Lupasin selvittää myös nk. kiireettömien sisäänkirjoittamattomien potilaiden kuljetuksia (ts. Kelan korvaamia muita ambulanssikuljetuksia kuin ensihoitopalvelun kuljetuksia) ja niiden käytännön toimintaa. Sairausvakuutuslainsäädännön korvaukset ovat vakuutettujen korvauksia. Kuitenkin esityksen valmistelussa saatu tieto on, että myös näissä nk. kiireettömissä ambulanssikuljetuksissa, joita Kela on nyt korvannut, kuljetuksia toteuttavilla tahoilla on pitkälti suorakorvaussopimuksia Kelan kanssa. Tämä tarkoittaa, että potilas maksaa kuljetuksesta omavastuuosuuden sille yksityiselle yritykselle tai muulle toimijalle, joka kuljetuksen toteuttaa, ja yritys/muu toimija hakee kuljetuksesta muutoin korvauksen Kelalta. Potilas voi myös maksaa koko kuljetuksen hinnan (sisältäen korvauksen osuuden ja omavastuuosuuden) kuljetuksen toteuttaneelle taholle ja hakea korvausta Kelalta itse jälkikäteen, mutta näin tapahtuu valmistelussa saatujen tietojen perusteella verraten harvoin.

Tiedustelimme myös Kelalta, onko heidän tilastoistaan erotettavissa HUS-alueen kiireettömien kuljetusten määrää, mutta valitettavasti tämä ei ole mahdollista.

Toivottavasti nämä vastaukset selkeyttävät asiaa ja auttavat valiokuntatyöskentelyssä.

Karin Koistinen
Hallitussihteeri
karin.koistinen@gov.fi
SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ
PL 33 (Meritullinkatu 8, Helsinki) 00023 Valtioneuvosto